

§ 14**Budget och verksamhetsplan 2019****Beslut**

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter enligt bilaga 01.
3. Nämnden begär budgetjustering om 0,8 mnkr för åtgärder för giftfri förskola.
4. Nämnden begär budgetjustering om 2,0 mnkr för aktivitetscenter.
5. Nämnden begär budgetjustering om 1,5 mnkr för tryggt mottagande i hemmet.
6. Nämnden begär budgetjustering om 2,1 mnkr för medel för naturreservat.
7. Nämnden begär budgetjustering om 1,8 mnkr för klimatinvesteringar enligt bilaga 07.
8. Nämnden begär budgetjustering om 1,9 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.
9. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 308,8 mnkr.
10. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att anordna en dag för hållbarhet för stadsdelsförvaltningens verksamheter.
11. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att göra en årlig klimat- och miljöhandlingsplan
12. Nämnden ändra målet om andelen ekologisk mat till 62 procent.
13. Budgeten för föreningsbidrag år 2019 utökas med 64 000 kronor till 3 100 000 kronor.

Därutöver anförde nämnden följande:

Inledning

Södermalms stadsdelsnämnds mål för sina olika verksamheter är att bidra till ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart samhälle utifrån tre av Kommunfullmäktige fastställda utgångspunkter:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

- En ekonomisk hållbar och innovativ storstad för framtiden

Vi älskar Södermalm och vi i den grönbå majoriteten ser fram emot att under mandatperioden få styra Södermalms stadsdelsnämnd. Södermalm är ett fantastiskt stadsdelsområde med nya delar som Hammarby Sjöstad, gamla delar som Gamla stan och allt däremellan. Vi är Stockholms största stadsdelsområde och i vårt stadsdelsområde bor många fantastiska människor. Idag bor ca 131 000 människor på Södermalm och vi ser att befolkningen kommer att fortsätta att öka. På Södermalm rådet en öppen inställning och vi gillar olika. Under mandatperiod vill vi fortsätta arbetet med att göra Södermalm till en ännu bättre stadsdel.

Fokus kommer ligga på att människor på Södermalm är självförsörjande och att vägen till arbete och svenskkunskaper är kort. Att Södermalm är ett hållbart stadsdelsområde med en god livsmiljö. Som samtidigt bidrar till minskade klimatutsläpp och ökad biologisk mångfald utifrån stadens förutsättningar. Att Södermalm är ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde att bo, vistas och driva företag i. Att alla Södermalms barn trivs och når sin fulla potential på Södermalms förskolor. Att alla södermalmsbor i behov av stöd får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet och att alla äldre på Södermalm får en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

Vi kommer att säkerställa att Södermalms stadsdelsnämnd har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser och att vi använder skattemedlen effektivt till största nytta för södermalmsborna.

Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet. Utifrån en bred kompetens ska stadsdelsnämnderna erbjuda en hållbar samhällsservice av hög kvalitet. Stadsdelsnämnderna ska vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att säkerställa likställigheten över staden i den service som erbjuds stockholmarna inom förskola, äldreomsorg, sociala verksamheter samt lokala kultur- och fritidsverksamheter. Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i stadens trygghetsskapande arbete. Arbetet innefattar såväl

sociala förebyggande insatser som investeringar och fysiska åtgärder i närmiljön. Utöver det viktiga uppsökande arbete som görs i staden är en nära samverkan med lokalpolisen, brandförsvaret, lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar är en förutsättning för trygghetsarbetet.

Stadsdelsnämnderna ska löpande inventera förbättringsmöjligheter vad gäller trygghet. Förutom redan avsatta medel för detta arbete kan stadsdelarna även ansöka om medel för belysningsinsatser, åtgärder för tryggare torg, platser och grönytor samt förebyggande åtgärder mot klotter och skadegörelse. Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att den gemensamma stadsmiljön är välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm och ger alla stockholmare möjligheter till möten och rekreation.

Budget för 2019

Vi är stolta över den budget och verksamhetsplan vi beslutar om idag. Vi tillför i vår budget resurser till stadsdelsnämnden och vi gör viktiga satsningar inom vårt område. Vi har goda ekonomiska förutsättningar för 2019.

Vi gör viktiga satsningar. Bland annat tillför vi individ och familjeomsorg ca 8 miljoner kronor jämfört med 2018. Vi tillför stadsmiljö drygt 3 miljoner kronor. Äldreomsorgen tillförs ca 10 miljoner kronor. Stöd och service till personer med funktionsnedsättning får en nödvändig och viktig satsning på ca 17 miljoner kronor.

Hållbarhet

Vi är i den grönbå majoriteten stolta över att vi i Stockholm ytterligare höjer ambitionerna när det gäller stadens klimat- och miljöarbete. Det är alldeles nödvändigt. Här är det också viktigt att vi gör allt vi kan i stadsdelsnämnden för att ytterligare skärpa och förbättra vårt arbete.

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram.

Vi vet att mycket bra redan görs, men mer kan göras. Vi kommer därför uppdraga åt förvaltningen att göra en årlig klimat- och miljöhandlingsplan. Detta för att på ett tydligt sätt samla det pågående arbetet, men också sätta fokus på ytterligare steg som behöver tas.

Vi vill också uppmärksamma det som redan görs och vi vill att våra verksamheter ska lägga än mer fokus på hållbarhetsfrågorna. Vi uppdrar därför till förvaltningen om att genomföra en särskild dag för hållbarhet under året. Syftet med denna dag är att våra verksamheter under denna dag särskilt ska fokusera på vad de kan göra för att skapa ett än mer hållbart samhälle. Utöver detta fortsätter tävlingen om bästa miljö- och klimatarbete som Södermalms stadsdelsnämnd inrättade 2018, ett lyckat initiativ där många enheter deltog förra året.

Vi har gjort en tydlig resa inom Södermalms stadsdelsnämnd när det gäller den ekologiska maten. Vår målsättning på Södermalm har konsekvent legat högre än staden, se tabell.

År	Mål staden.	Mål Södermalm	Utfall
2015.	25%.	26 %.	32%
2016.	35%.	40%.	49,24%
2017.	40%.	50%.	53,54%
2018.	45%.	57%.	57,04%

Förvaltningen har föreslagit att målet för 2019 ska vara 58 %. Vi vill ytterligare skärpa detta mål för att visa att vi tycker att det är viktigt att fortsätta satsa på ekologisk mat. Vi vill därför höja målet till 62 procent. Många förskolor har arbetat intensivt med hållbarhetsarbetet och ligger glädjande nog ännu högre när det gäller procentuell andel ekologisk mat.

Vi vill fortsätta och utöka satsningen på stadsodlingen på Södermalm. Det finns med en aktivitet om detta i verksamhetsplanen. Vi vill också att elförbrukningen minskas för parklekarna och förvaltningen ser över möjligheten att inrätta solceller.

Det finns också med en aktivitet i verksamhetsplanen om möjligheten att anlägga biodling tillsammans med koloniföreningarna. Detta är något vi är mycket positiva till. Världen lider av en global bidöd, bin har en viktig roll att fylla och vi vill gärna bidra på det sätt vi kan för att få till fler bibe på Södermalm. Vilda bin kan med mycket enkla medel få lättare att överleva. Vi vet också att fler och fler företag har valt att anlägga bikupor på sina fastigheter. Vi hoppas detta kan bli en lyckad satsning och att flera koloniföreningar är intresserade av att samarbeta i denna fråga.

Trygghetsatsning

En viktig satsning från det nya grönbå styret är en trygghetsatsning för Medborgarplatsen. Under 2019 kommer Medborgarplatsen att utvecklas genom platssamverkan. Arbetet innebär att tillsammans med polis, lokala näringslivet, fastighetsägare, civilsamhället med flera utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på och runt Medborgarplatsen. Vi har i stadens budget avsatt särskilda medel till detta arbete. Det kommer också att anställas en platsvärd för platsen.

Vi har också i den grönbå majoriteten gjort en satsning på kommunala ordningsvakter som kommer att anställas under 2019. Flera av dessa kommer att vara på Södermalm och deras funktion ska utformas för att ge angeläget stöd till Södermalmsbor där det behövs. Vi har också med en satsning på utökad kameraövervakning.

Förskola, fritid och kultur

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram. Förskolans nya ledningsorganisation säkerställer likvärdig förskollärlärd undervisning. Kemikaliesmarta inköp av pedagogiska material. Barnen ska erbjudas digitala verktyg. Studiehjälp på fritidsgårdar i samverkan med civilsamhällets aktörer. Vi kommer också under året arbeta för att nå fler flickor och nyanlända i fritidsgårdsverksamheterna.

Socialtjänst

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram. Att insatser för personer som har både missbruk och psykisk ohälsa samordnas. Här är det viktiga arbetet med fler samordnade individuella planer centralt. Allvarssamtal inom 48 timmar med ungdomar som begått brott, snabba insatser kan ha en avgörande betydelse för unga. En analys kommer genomföras om hur personligt ombud respektive Peer support fungerar ur ett brukarperspektiv. Fortsätta höja kunskapen om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt utveckla arbetssätt för att motivera våldsutövare att ta emot behandling.

Äldreomsorgen

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram. Säkerställa att alla äldre får regelbundna utevistelser och utveckla aktiviteterna i dagverksamheterna i dialog med de äldre. Förbereda för mer verksamhetsnära matlagning och undersöka möjligheten att anställa en kock till äldreomsorgen. Samverkan kring personer

som är 65 år och hemlösa. Börja arbeta enligt modellen Tryggt mottagande i hemmet som innebär att ett team av undersköterskor besöker den äldre på sjukhuset och sedan möter upp den äldre i hemmet vid utskrivning från sjukhuset.

Stadsmiljö

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram. Genomföra viktig förnyelse och utveckling av våra parker och inrätta en eller flera nya solbryggor. Genomföra underhållsåtgärder på våra lekplatser. Genomföra utökade och extra städinsatser. Initiera biodling tillsammans med koloniträdgårdsföreningarna. Det viktiga inventeringsarbetet som gjorts av sommarjobbade ungdomar med funktionsnedsättning ska följas upp.

Upphandling av verksamhet

När det gäller nämndmålet 2.1.1 om att kontinuerligt pröva att upphandla verksamhet i konkurrens vill vi klargöra att det vid varje tillfälle handlar om att överväga huruvida en upphandling antas kunna tillföra mervärden ur innovativt, ekonomiskt, socialt och hållbarhetsperspektiv och väga samman dessa aspekter. Uppföljningar behöver förbättras avsevärt och möjligheter för mindre aktörer att verka är några av de aspekter som staden lyfter särskilt och kommer att arbeta med framöver.

Föreningsbidrag

Föreningsbidragen har en viktig funktion och vi vill därför att budgeten för föreningsbidraget ligger kvar på oförändrad nivå jämfört med 2018. Vi utökar därför budgeten med 64 000 kronor jämfört med förvaltningens förslag till beslut. Totala budgeten blir då 3 100 000 kronor. Vi vill att dessa 64 000 kronor beviljas till den Öppna förskolan i Sofia församling. Det innebär att de beviljas 184 000 kronor jämfört med förvaltningens förslag på 120 000 kronor.

Personalpolitik

Personalen är vår allra viktigaste resurs. Vi har idag för hög sjukfrånvaro och detta är en fråga som behöver prioriteras allt mer. Det är också viktigt att fortsätta vidareutveckla ledarskapet och att arbeta med att kontinuerligt se över kompetensförsörjningen för stadsdelsförvaltningen verksamheter.

Några satsningar vi särskilt vill lyfta fram. Chefer på Södermalm deltar i stadens ledarutvecklingsprogram. Identifiera nuläge angående kulturen i förvaltningen samt starta ”kultur”

arbete genom t.ex. workshops. Fortsätta arbetet med att sänka sjukfrånvaron. Ta fram aktiva åtgärder mot diskriminering. Fortsätta arbetet med den långsiktiga planeringen för kompetensförsörjning.

Ärendet

Stockholms stads budget är överordnad och styrande för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en egen verksamhetsplan med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämnderna har till uppgift att genomföra sina verksamheter inom ramen för kommunfullmäktiges budget.

Södermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 28 december 2018.
Dnr 1352-2018-1.1.

Förslag till beslut

Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Anne-Lie Elfvén (L) Anna-Klara Müntzing (MP) och Lars Rottem Krangnes (C) lade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden ställer sig bakom förslaget. Frida Bondesson (KD) ställde sig med sitt ersättaryttrande bakom förslaget.

Anders Göransson m.fl. (S) lade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden ställer sig bakom förslaget.

Birgitta Sevefjord m.fl. (V) lade ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden ställer sig bakom förslaget.

Christina Wallmark (SD) ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förslag från M, L, MP, C, KD

Reservation

Anders Göransson m.fl. (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Att bifalla förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg.

Vår vision är ett Stockholm för alla.

Det är beklagligt att de grönbå inte delar den visionen. Ett långsiktigt hållbart samhälle förutsätter en stark demokrati. Det är anmärkningsvärt att ordet demokrati systematiskt rensats bort i verksamhetsplanen. Det hade varit både bra och viktigt att den grönbå majoriteten fortsatt det arbete med att utveckla den lokala demokratin som inleddes 2014.

Inget är gratis. Inte ens en skattesänkning. För Södermalms stadsdelsnämnd betyder den beslutade skattesänkningen på 16 öre ett bortfall på ca.34 miljoner.

2018 satsade den dåvarande majoriteten 11,3 miljoner kronor på sommarjobb. 904 unga Söderbor fick chansen att jobba under tre veckor. De grönbå ”satsar” 7,4 miljoner kronor. Det är en minskning med 35%. Södermalms unga är en av de grupper som får betala skattesänkningen.

Förskolan

Vi föreslår att schablonfördelningen inom förskolan ökar med 4%. Det är dubbelt så mycket som den grönbå majoritetens förslag. Vi delar Lärarförbundets syn att majoritetens låga schablonökning är anmärkningsvärd.

Vi vill satsa på maten inom förskolan. Dels genom att starta ett pilotprojekt där vi låter Stockholmsvegetarisk mat vara standardalternativet, medan kött blir ett tillval, på en av stadsdelens enheter. Dels vill vi att kockarnas roll förstärks och tydliggörs. Exakt hur vi ska genomföra detta återkommer vi till under våren.

Vi vill gå vidare med satsningen på ökad grundbemanning. Vi vill satsa på Öppna förskolan i Sofia, bl.a. för att kompensera för att majoriteten tar bort rätten till heltid.

Vi vill återinföra indikatorn inskrivningsgrad samt öka ambitionen till 98%. Förskola är inte barnpassning utan en pedagogisk verksamhet, som är viktig för barnens utveckling och som alla barn ska få tillgång till.

Barn, kultur och unga

Den grönbå majoritetens ointresse för kulturområdet går som en röd tråd genom hela staden. Kraftiga nedskärningar på Kulturskolan följs upp lokalt med borttagna mål och sänkta ambitioner.

Istället för att avveckla vill vi fortsätta på den linje vi drev under förra mandatperioden. Stärka föreningslivet, fokusera på eget deltagande i alla verksamheter och låta medborgarintresse styra när vi skapar nya verksamheter för att befolka det offentliga rummet (läs dansbana, offentliga väggar m.m.).

Vi vill återinföra tidigare kvantitativa nämndmål om kulturaktiviteter både för barn, funktionsnedsatta och äldre.

Äldreomsorgen

Budgeten för äldreomsorgen ökade med 50 miljoner mellan 2017 och 2018 (från 979 till 1 029 miljoner). 43 av dessa miljoner användes (äldreomsorgen gick +7 miljoner under året). Den grönbå majoriteten ökar i år budgeten med 10 miljoner.

Drar vi bort överskottet från föregående år så blir ökningen 17 miljoner, eller 1,6%, jämfört med 2018. Med en inflationstakt enligt KPIF på 2,2% och redan förhandlade löneökningar på över 2% så ser vi med oro fram mot 2019. Det är svårt att se att inte en eller flera delar av verksamheten kommer att påverkas negativt av de alltför snåla resurserna.

Målet om heltid för de anställda borde både uttryckas i verksamhetsplanen och gälla alla verksamheter men det är särskilt viktigt inom äldreomsorgen.

Detsamma kan sägas om målsättningen att den upphandlade verksamheten ska öka. Under föregående mandatperiod ledde samtliga upphandlingar inom äldreomsorgen till att tidigare utförare byttes ut. Alla. Den äldre som valt en viss verksamhet garanteras i praktiken att få en annan utförare än den man valt. Om den nuvarande majoriteten menar allvar med att prioritera den enskildes valfrihet är det obegripligt varför de vill sätta igång en ny upphandlingsvåg.

Vi gläds åt satsningen på en kock och hoppas att majoriteten fortsätter att låta de äldre smaka på maten vid nästa upphandling. Vi tycker att idén om ambulerande aktivitetscenter är intressant. Här hoppas vi att förvaltningen kan hitta bra synergier med redan existerande verksamheter.

Sociala frågor

Den socialdemokratiska arbetslinjen har varit framgångsrik under de senaste fyra åren. Fler än någonsin arbetar och färre än

någonsin har ekonomiskt bistånd här på Södermalm1. Det är uppenbart att det är bättre att öka människors värde på arbetsmarknaden än att sänka deras pris. Sommarjobben har rustat både de unga men också Södermalm. Vi vill därför ordna fram 1 000 feriejobb.

Det är utmärkt att de grönbå fortsätter med Stockholmsjobben, trots kraftig kritik från allianshåll initialt. Vi vill dock öka ambitionen till att 50 jobb erbjuds och att 50 jobb tas fram av förvaltningen.

Vi vill också fortsätta med vår ”Vintertullsmoell” för att underlätta nyanländas etablering på bostads- och arbetsmarknaden.

Stadsmiljö m.m.

I Södermalms stadsdelsområde finns 100 parker. En del är små och mycket lokala medan andra är regionala mötesplatser. Alla är viktiga men utifrån målet om ett socialt hållbart Stockholm är det extra viktigt att satsa på den senare kategorin.

Det byggs på Södermalm. När befolkningen växer och bebyggelsen breder ut sig behöver vi anlägga nya parker, tillföra nya inslag och anläggningar. Men vi behöver tänka bredare än så. Med ökad efterfrågan följer större behov att utvidga den begränsade ytan parker på Södermalm. Framöver kan vi behöva omvandla gatu- och parkeringsutrymmen till offentliga rum som medborgare kan utnyttja till annat än att parkera bilen. Detta behöver också beaktas i kommande budgetar och parkinvesteringar och inte minst i den parkplan som vi ska besluta om under året.

Trygghet handlar dels om den upplevda situationen dels den faktiska brottsligheten. Brottsligheten har minskat de senaste åren på Södermalm medan oron ökat något.

Stadsdelsnämndens har olika verktyg för att skapa trygghet. Vi vill göra särskilda satsningar på belysning och städning. Vi vill fortsätta att befolka de publika parkerna. Låta sommarjobbare kartlägga stadsdelen utifrån tryggt och snyggt. Därtill ska Söderandans arbete stärkas för att fånga upp problem på ett tidigt stadium.

Vi vill driva på för att genomföra Monteliusvägen 2.0 - ett nytt gångstråk längs med Skinnarviksberget. Vi vill skapa fler

---

¹ Kostnaden har minskat med 14 miljoner eller 25% under mandatperioden.

offentliga toaletter – i synnerhet vid parkerna, detta genom samarbeten med caféägare m.fl. Vi vill fortsätta att utveckla medborgardialogen och utveckla arbetet med s.k. nudging. Under föregående mandatperiod var ett av våra fokusområden att utveckla den lokala demokratin. Vi vill fortsätta det arbetet och föreslår bl.a. att nämnden förlägger nämndmöten både i Hammarby Sjöstad och i Gamla stan.

Reservation

Birgitta Sevefjord m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta:

- att avslå förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan 2019
- att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan och budget utifrån Vänsterpartiets reservation i kommunfullmäktige.

Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Majoritetens budgetförslag:

Den nybildade blågröna majoriteten har i sin budget för Stockholms stad valt att sänka kommunalskatten med 16 öre. Skattesänkningar och förväntade privatiseringar dränerar den offentliga ekonomin. Många verksamheter får av majoriteten inte ens en höjning som motsvarar förväntade löne- och kostnadsökningar.

Det blågröna budgetförslaget kommer att innebära en ännu restriktivare biståndsbedömning inom äldreomsorgen, svårigheter med att bevilja den hjälp som den enskilde har behov av inom stöd och service till funktionsnedsatta samt större barngrupper alternativt lägre pedagogtätthet inom förskolan.

Bostadsmarknaden är allt mera oåtkomlig för ett hushåll som lever på låga inkomster eller försörjningsstöd vilket ökar kostnaderna för ekonomiskt bistånd till hushåll som saknar eget boende vilket innebär att boendesegregationen ständigt fortsätter öka.

Vänsterpartiets budgetförslag:

Södermalm ska vara en del av en jämlik, jämställd och klimatsmart stad. För Vänsterpartiet går vår gemensamma välfärd före skattesänkningar och företagens intresse av att göra stora vinster på våra skattepengar. Vänsterpartiet har därför föreslagit en höjning med 14 öre – totalt 30 öre högre skattesats än majoriteten - för att kunna göra offensiva satsningar i stadens välfärdsverksamheter. Vänsterpartiets budgetförslag skulle ge stadsdelsnämnderna ett tillskott med totalt 523 miljoner kr.

Vi vill ge mera makt åt de lokala beslutsfattarna och åt invånarna i stadsdelen på bekostnad av centrala nämnder och styrelser.

En stor del av driften av gemensamt finansierade verksamheter ligger hos vinstdrivande företag. Vi vill satsa på verksamhet av hög kvalitet i egen regi. Vi vill förbjuda vinstintressen i driften av den gemensamma välfärden.

Även om mycket är bra på Södermalm som parker, boende, service och uteliv så har vi också problem. Så ökar till exempel hemlösheten och en växande grupp hemlösa är kvinnor och ensamstående mammor. Om detta vittnar bland annat Stockholms stadsmission. Det är onekligen ett strukturellt problem att det nu byggs lägenheter som många inte har råd att bo i. Vänsterpartiet kräver att fler hyresrätter till rimliga hyror ska byggas i stadsdelen. Människor ska inte behöva vara tvungna att ta stora banklån för att ha råd att bo på Södermalm.

Ett annat problem är att antalet orosanmälningar som gäller barn ökar samtidigt som socialtjänsten inte har tillräckligt med resurser.

Äldreomsorg

Alla äldre ska känna sig trygga i att stöd i olika former finns att tillgå vid behov och att den enskildes önskemål ska vara utgångspunkten i att utforma stödet. Personalen inom hemtjänst och annan äldreomsorg ska ha goda arbetsvillkor och vid behov få nödvändig kompetensutveckling.

Mycket bra har hänt inom äldreomsorgen de senaste åren som öppnande av aktivitetscenter, satsning på bra mat, ramtid inom hemtjänsten och wi-fi på alla kommunala boenden. Vänsterpartiet menar dock att det är ett problem att stadsdelens

fokus ligger på den egna verksamheten samtidigt som en stor del drivs av privata aktörer. Så drivs idag bara 30 procent av hemtjänsten av kommunen och resten av en stor aktör, Aleris, och många små privata aktörer. Även vård- och omsorgsboendena drivs av flera privata aktörer vilket gör det svårt ibland att se helheten för både brukare och politiker. Dessutom skapar regelbundna upphandlingar osäkerhet för boende och personal.

Vänsterpartiet vill att stadsdelen återtar boenden i egen regi när avtalen löper ut.

Förskoleverksamhet

Resurser behövs för att öka personaltätheten. Personalen ska få förutsättningar att fokusera på det pedagogiska uppdraget och inte ägna tid åt onödig administration. En god arbetsmiljö underlättar rekrytering av nya medarbetare och möjligheter att behålla dem som valt att arbeta hos oss.

Även våra förskolor drivs i stor utsträckning av olika privata aktörer vilket gör det svårt att se helheten. Vi vet dock att kommunens förskolor har en högre andel förskolelärare än de privata.

Vänsterpartiet understryker vikten av att se till helheten när beslut fattas om förskolans utveckling.

Individ och familj

Ett säkert och tydligt bemötande av alla som söker stöd är en grundläggande förebyggande åtgärd inom socialt arbete. Arbetet med att följa upp handlingsplanen för socialsekreterarnas arbetsmiljö ska fortsätta.

En fortsatt satsning på personal och kompetensutveckling är nödvändig om vi ska kunna rekrytera personal inom bland annat förskola och äldreomsorg. När det gäller förskolan så närmar sig flera chefer pensionsåldern och stora delar av äldreomsorgen bärs upp av kvinnor från andra länder som både behöver kompetens- och språkutveckling.

Ungdomsverksamhet

Fältverksamheten ska behållas och utvecklas. Ett starkt förebyggande socialt arbete är viktigt för att för att behålla tryggheten i Södermalms stadsdelsområde.

Sommarjobb

Sommarjobb för elever på Södermalm har varit en framgångssaga. Senaste året fick 900 elever möjlighet att sommarjobba några veckor, tjäna sina första egna pengar och göra en insats för vår stadsdel som att städa i parker och inventera de kommunala lokalernas fysiska tillgänglighet. Nu planeras en minskning av antalet elever som kan få sommarjobb i stadsdelen.

Vänsterpartiet mål är att alla elever som vill ska få en möjlighet att sommarjobba i kommunen. Här tror vi att det nystartade ungdomsrådet kan vara behjälpligt och komma med idéer vad som kan göras för att alla sommarjobb ska kännas meningsfulla. Vi vill också att den tillgänglighetsinventering som gjorts av sommarjobbade elever ska följas upp och resultaten redovisas.

Demokrati

Det är viktigt att stärka det demokratiska samtalet med medborgarna i form av medborgarförslag, öppna möten och dialog inför stora beslut och inte minst se till att det finns tillgång till sammanträdeslokaler för organisationer till en rimlig penning. Det senare är ett bekymmer. Det finns lokaler men ofta är hyran för hög.

Vänsterpartiet vill se en grundlig genomgång av befintliga lokaler som kan hyras, deras storlek och kostnader och om de är tillgänglighetsanpassade.

Medborgarhuset byggs nu om och risken är stor att lokaler som kan hyras ut blir så dyra att de inte blir tillgängliga för föreningslivet. Vänsterpartiet vill att denna fråga bevakas då ett medborgarhus ska vara till för medborgarna och inte bara för kommersiella aktörer

Aktivitetshuset

Detta hus för människor med olika former av psykisk funktionsnedsättning har länge varit ett sorgebarn. Nu verkar det hända positiva saker i och med flytt till bättre och tillgängliga lokaler. Vänsterpartiet vill att i denna flyttprocess ska brukarna kunna ta en aktiv del i utformandet och att ett ordentligt tillagningskök inreds.

Vintertullen

Detta hus har varit och är en viktig del i stadsdelens mottagande av nyanlända med uppehållstillstånd. Här har många hundra familjer med barn fått en fast punkt i tillvaron. Förskolebarnen och skolbarnen har integrerats i våra skolor. Men nu slår den så kallade tvåårsregeln till vilket innebär att familjer måste hitta egna boenden och försörjning. Att hitta boende på Södermalm är nästan omöjligt.

Tvåårsregeln är dock inte tvingande. Kommunen kan efter två år välja att avveckla boende för nyinvandrade, men de måste inte göra det. Många kommuner väljer att inte följa tvåårsregeln och låter de nyinvandrade bo kvar. Det står alltså Stockholms stad fritt att välja en annan väg.

Vänsterpartiet vill därför att förvaltning och politiker noga följer denna utveckling och fortsatt aktivt verkar för att ge stöd till de familjer som bor på Vintertullen. Inte minst bör kvinnornas situation uppmärksammas.

Parker/miljö

Under föregående mandatperiod påbörjades en satsning på våra parker i dialog med medborgarna. Detta arbete måste

fortsätta med oförminskad kraft. Upprustningen av våra parker och andra grönytor bidrar till att skapa ett tryggare Södermalm. Vi kan se att våldet på allmän plats sjunker men att människor ändå känner sig mer otrygga – inte minst unga kvinnor.

Vänsterpartiet betonar även vikten av att både bevara och utveckla den biologiska mångfalden i Södermalms parker.

Reservation

Christina Wallmark (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Ersättaryttrande

Djuna Jangmyr (Fi) lämnade ett ersättaryttrande.

I Vp för 2019 konstaterar vi att den grönblåa majoriteten på Södermalm värdesätter en stadsdel med hög tillväxt. Vi ser samtidigt hur de nedskärningar inom barn, fritid och kultur som majoriteten i stadshuset föreslår drabbar de mest utsatta hårdast. Förslagen om hur majoriteten vill arbeta specifikt med unga, hbtq-personer och kvinnors organisering glänser med sin frånvaro. I arbetet mot trygghet saknas ambitioner om att öka tryggheten för just kvinnor och flickor samt grupper som är föremål för hatbrott.

I verksamhetsplanens mål om att barn och vuxna inte ska utsättas för våld lyfts att våldsutsatta kvinnor och män, flickor och pojkar ska vägledas i vart de kan vända sig för att få råd, stöd och information samt skyddat boende. Jag vill understryka att detta är oerhört viktigt, men därtill framhålla vikten av att de särskilt utsatta grupper som nämns i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck alltid tas i beaktande, däribland hbtq-personer. Det arbete som den rödgrönrosa majoriteten påbörjade med hbtq-diplomering för att höja kompetensen i stadens egna verksamheter måste fortsätta, detta saknas i den föreslagna verksamhetsplanen. Det är också viktigt att det förebyggande arbetet mot våld fortsatt utgår från ett jämställdhetsperspektiv och ett ifrågasättande av maskulinitetsnormer eftersom undersökningar visar det tydliga sambandet som finns mellan könsstereotypa värderingar och utövande av våld. Om det arbetet stannar av riskerar det att leda till ett försämrat arbete mot våld.

I verksamhetsplanen nämns arbetet med finskt förvaltningsområde. Detta är väldigt viktigt och bra. Feministiskt initiativ var under vår tid vid makten pådrivande i

att stärka arbetet för nationella minoriteter. De riktlinjer som antogs av kommunfullmäktige för arbetet med nationella minoriteter måste fortsätta implementeras i stadsdelen, dessa gäller samtliga nationella minoriteter; romer, judar, samer, tornedalingar och sverigefinnar. Arbeta för att stärka samtliga minoriteter och urfolket samer saknas i den föreslagna verksamhetsplanen. Därtill ansökte vi i det rödgrönrosa styret om att staden skulle bli förvaltningsområde även för samiska och meänkieli vilket medför stärkta rättigheter. Denna ansökan beviljades nyligen av regeringen vilket innebär att stadsdelen även behöver erbjuda förskola och äldreomsorg på dessa språk. Det är oroande att detta inte nämns i verksamhetsplanen. I tider då nationalismen och högerextremismen växer sig starkare är det än viktigare att stadsdelen slår vakt om minoriteters rättigheter och att arbetet mot rasism inte prioriteras bort.